

SZERKESZTŐSÉG
és
KIADÓHIVATAL
hová a dolgozatok
és előfizetési pénzek
küldendők:
Kolozsvár, Ref. Theologia
2. számú lakás.

VASÁRNAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

AZ ERDÉLYI EV. REF. EGYHÁZKERÜLET „EGYHÁZI
ÉRTEKEZLET”-E TÁMOGATÁSÁVAL
SZERKESZTIK:

NAGY KÁROLY; **VAJDA FERENCZ,**
ref. theol. tanár, felelős szerk. sz.-lónai pap, főmunkatárs.

Megjelenik minden vasárnap egy iven.

Előfizetési ár:

Egy évre . . . 4 korona. Negyedévre 1 korona.
Félévre . . . 2 korona. Egy szám ára 10 fillér.

Kossuth Lajos születése napja.

Szeptember 19-én ünnepeljük a magyar nemzetnek, Kossuth Lajos születése századik évfordulóját fogjuk ünnepelni. Az egész országban folyó nagy arányú előkészületekből már most azt lehet következtetni, hogy ez ünnep méltó lesz a „minden idők legnagyobb magyarja” nevéhez és dicső emlékéhez.

A múlt század elején, 1802. szeptember 19-én adta Isten kegyelme nekünk e nagy embert, kinek láng esze és rendíthetetlen hazaszeretete, mint világító fátyla tündökölt csaknem a század végéig. Ezelőtt nyolcz esztendővel porhüvelyében megszűnt az élet, de a lelke él s megtisztulva a földi salaktól, világító fátylájára, irányítója nemzeti életünk új ezer évének.

Onnan jött Ő is, a honnan az emberi nem Megváltói szoktak jönni, a közönséges milliók sorából, egyszerű házból, Názárethből!... És azért jött, hogy megdöntson egy romlott, egy szomorú korszakot s a hűbériség rozsdás bilincseit levegye milliók kezéről. Azért jött, hogy véget vessen egy nemzet háromszáz esztendő óta tartó szenvedésének. Voltak még nagyjaink mellette, de Ő egyetlen volt Prófétáink között, aki büvös vesszejével fel tudta és fel merte szabadítani mindama szunnyadó erőket, melyek nélkül nincsen ujja születés a nemzetek életében.

Mint ifjút börtönbe vetették, a miért a szólás- és sajtó szabadságát védelmezé. Mint férfit lerombolta a középkor bástyáit s egységes nemzetet teremtett a magyarból. S midőn

az abszolutizmus zsoldos hadai az öntudatára ébredett nemzetet el akarták tiporni, magasra emelte a magyar zászlót, melyet követett az egész nemzet a véres harcába, a diadalmas csatákba és a gyászos bukásba. Ezzel a szabadságharczczal mentette meg Kossuth nemzete becsületét, jogát, jövőjét és fennmaradását.

A bukás után elmenekült, nem azért, hogy gyáva futással megmentse életét, hanem azért, hogy bejárja a nagy világot s a föld népeinek segítségét kérje szerencsétlen nemzete számára. Mint öreget a magyar törvényhozás kidobta örök számkivetésbe, hogy polgára se lehessen elvesztett hazájának, melyért feláldozta mindenét és elvesztett mindent.

Multak évek, a daliás idők vezéréből csendes remete lett. Ekkor sem felejtette el hazáját, ekkor is nemzetének és eszméinek élt s a távolból intő szava, izenete, mint atyai intés vagy mint imádság hangzott vissza Magyarországon.

Beteg öregségben, szegénységben, távol számkivetésben fejezte be életét. Elszenderülését milliónyi szívek halk zokogása kísérte s kihülő feje fölött azonnal megjelent a történelmi dicsőség sugár koronája. A mi mulandó volt Kossuth Lajosból, azt a nemzet vissza hozta az édes hazai földbe. Alomszerű tünemény volt az Ő temetése, melyhez hasonlót évszázadok nem fognak látni.

Neve nem is név ma már, hanem nemzetünk *élhető eszméje*: *azzá finomult, azzá lett.* A Kossuth neve ma egyet jelent legszentebb nemzeti jogainkkal, reményeinkkel. Egy *szent gyűjtő*

fogalomná lett az, a melyben tisztán látjuk minden igaz és becstületes magyar legőszintébb óhaját: *a teljesen független, szabad és nemzeti alapon nyugvó, boldog Magyarországot.*

Addig fog élni a Kossuth neve, míg egyetlen magyar lesz e földön. A szabadságharcz óta e névre s e névben rejlő erőre soha sem volt nagyobb szükségünk, mint a mostani viszonyaink között!

Ünnepeljünk tehát szept. 19-én! Ne legyen egyetlen magyar ember e széles hazában, aki valamivel ne járulna hozzá ez ünnep fényéhez, fenségéhez.

Ne feledjük, hogy csak a mulandó test van lezárva örökre a koporsóba, de lelke, neve örök életű! Rajta is beteljesednek az Üdvözítő szavai: „Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hiszen én bennem, ha meghal is él.“ (Ján. XI. 25.)

Ünnepeljünk azzal az igaz melegséggel, bensőséggel, melyet e lap olvasója mindenikének szívében, a vallásosságnak és a hazaszeretetének együttes hatása táplál és nevel. *B. F.*

Képek a keresztyén egyház történetéből.

Irta: *Ifj. Péter Károly.*

Bevetés.

„Hasonlatos a mennyeknek országa a mustármaghoz, melyet az ember vévén, elvet az ő mezejében. Mely jöllehet minden magoknál kisebb, de mikor fölnevekedik, a fűvek között legnagyobb és végre fa növekedik belőle anynyira, hogy az égi madarak reá szálljanak és

fészket rakjanak az ágain“... Az Üdvözítő eme példázata találó képe a keresztyénség 19 százados történetének. A ker. egyház ugyan nem Isten országa, nem menyország a földön, de arra van hivatva, hogy ezt az országot felépítse, hogy az emberiséget ebbe az országba elvezérelje. Isten országa „nem e világból való“, de e világban valósul meg, bár határa — a tért és időt tulszárnyalva, a végtelenig terjed. Nem földi, politikai hatalom, nem is külső egyházi intézmény, hanem „igazság, békeség és szentlélek által való öröm.“ Nem beszédben, hanem lelki erőben áll. Nem jó el észrevehető módon, hanem mibennünk van. A hol Isten akarata lakozik a szívekben, a hol az igazság és szeretet uralkodik az emberek között: ott van mindenütt s mig a világ elmulik javaival és örömeivelegyütt, Isten országa mindörökké megmarad.

Isten országa Jézus működésének és tanításainak a központja. Ennek az országnak megvalósulásáért munkált, küzdött, szenvedett s ezért áldozta föl életét. Ennek terjesztésére hívta el és küldötte ki tanítványait, mondván: „Menjete el mind e széles világra és predikáljátok az evangéliumot; tanítsatok meg minden népeket, megkeresztelvén őket az atyának, fiúnak és szentléleknek nevében.“

És a tanítványok elmentek, a mint mesterük parancsolta és hirdették a népeknek a szeretetet, a hitet és reménységet. A világosság, mely lelkünköt áthatotta, szétsugárzott a föld kerekességén s a Jézus Krisztus társaságába vezérelte az embereket az ismert világ csaknem minden részéből. Ekkor jött létre és terjedt napról-napra a ker. egyház, a melynek hősei nagy küzdelmek között folytatták tovább az

TÁRCZA.

Ima.

Mennyei Felség, égi jó Atyánk!
Nézz le egedből, halld meg hō imánk!
Szív és ajak csak néked énekel,
Hozzád siet fel hō érzelmivel...
Fény és az árny is zengi nagy neved, —
Halleluja! óh dicsőség neked!

Rólad beszél az égnek csillaga,
Neved suttozja: nappal, éjszaka...
Te hozzád tér az árva, elhagyott,
Te adsz szívükbe enyhe balzsamot...
Minden Te töled vészen életet, —
Halleluja! óh dicsőség neked!...

Tóth Gyula.

Édes anyám sirján.

Irta: *G. Diószeghy Mór.*

Itt vagyok a temetőben. Csendesen ereszkedik le az alkonyat s az akáczfák lombjait meg-meg zizzenti az estvéli fuvalom. A sirdombok már-már elmosódnak az estvéli szürkületben, csak egy-egy márvány emlékkő árnyéka válik ki az egyformaságból. Az ég tiszta s egyenként gyulnak ki rajta a csillagok.

Egy zugban itt van egy csendes sirhalom. A te sirhalmod édes anyám. Ráülök fáradtan e gyepes halomra. Nem lát senki, nem tudja senki, hogy itt vagyok, csak felettem a jó Isten. Én nem hoztam neked sem koszorut, sem virágot, emlékköved sincsen, de elhoztam most is, — mint elhozom ide igen gyakran — szerető szívében a hű, tiszta emlékezőst. Mert ne hidd hogy elfelejtettük. Ne hidd, óh ne hidd! Tudod, még az a kicsiny fehér haju fiucska is, a mi legkisebbik fiunk, a te kis unokád, alig tudott még beszélni is akkor, az is emlékezik reád. Kérdezi: hol vagy? Még mai napig is mondja és várja a piros almát, amit minden nap adtál neki. Mindig vár haza, kérdezi: hová mentél? Aztán most a tavaszon, hogy kivirágzott az

apostoli munkát, mignem a kis mustármag — az üdvözítő jóslata szerint — terebélyes és gazdagon gyümölcsöző fává növekedett.

Csaknem 2000 esztendő tünt le azóta, hogy a Jézus által elhintett mustármag kihajtá első csiráját. E hosszú idő alatt trónok és népek semmisültek meg, új országok és nemzetek állottak elő; azok a nyelvek, a melyeken egykor e keresztyén emberiség beszélt, elnémultak s más nyelvek, más képzetek, szokások és intézmények keletkeztek, szóval: sok minden megváltozott; de az Úr a maga egyházát nem engedte megsemmisülni, hanem a századok viharai között, meg-megújuló erejében, folyton fenntartotta. A szükség idején hősokeket támasztott, a kik a tévedések utvesztőjéből kivezettek, az ellenséggel szemben, férfiasan védelmezték s a Jézus Krisztus szellemében megújították. Az isteni gondviselés folyton örködött anyaszentegyházunk hajója felett s midőn legnagyobb volt a veszély, akkor küldötte el a maga választott embereit, hogy a hajót — mely a Jézus által elébe tűzött cél-tól eltérve, nem egyszer helytelen irányban haladt — e végromlástól megmentésék.

A történelem — mint a példabeszéd mondja — az élet tanítómestere. A keresztyénség története is rendkívül gazdag felemelő tanulságokban. Jertek azért, kedves olvasóim, tekintsünk vissza anyaszentegyházunk multjára s „tudakozódjunk a régi ösvények felől“; jertek, ismerkedjünk meg a keresztyénség magasztoslelkű hőseivel s merítsünk az ő példájukból erőt és lelkesedést, hogy a mily hűséggel ők küzdöttek és munkálkodtak, mi is oly hiven küzdjünk és munkálkodjunk Isten országa diadaláért!...

akácza, megfogtam a kis kezecskéit és elhoztam ide hozzád, a temetőbe. Megmutattam neki a sirhalmodat: ez a nagymama háza.

Itt ülök most is pázsitos siron. Nem lát senki, nem tudja senki, hogy itt vagyok, csak felette a jó Isten. Így van jól. Te hozzád szoktam jönni panasolni, meg tanácsot kérni, meg hitet, meg erőt, ha nagyon nehéz az élet — meg a jó Istenhez. Te megértesz engemet itt lenni a sirban, a jó Isten meg ott fenn az égen. Oh jertek, hallgassatok meg! Most nagyon sötét van körültem. Fáradt és beteg vagyok. A testem is, a lelkem is beteg. Alig vonszolom az életet. Tengernyi gond és gyötrelem szakadt reám, lenyomtak a porba, a sárba, kiszedték belőlem az erőt, a testemből is, a lelkemből is. Ha tudnád, hogy fáj sokszor a testem, a lelkem még jobban. Ugy-e, a hol te vagy, ott nem fáj semmi? Az emberek is jók, nem bánthanak. Ugy-e nem? Milyen szépen megférnek egymás mellett. Milyen jó lehet itt. Sokszor nagyon, nagyon vágyom ide melléd, pihenni, pihenni csendesen. De látod, nekem erre még gondolni sem szabad, mert az én életem nem az enyém! Mikor én ide jövök, szomorú nap lesz az. Egy jó asszony, az én társam, meg nyolcz gyermek

I. Jézus első tanítványai.

„Ha valaki akar én utánam jöni, tagadja meg magát és vegye föl az ő keresztyét és kövessen engemet.“

Máté 16. 24.

Ott, a hol a Jordán folyó a *Genezáret* tavába (más néven: galileai tengerbe) szakad, széles ivben, hegyektől körülvéve egy termékeny, kedves völgy terül el, mely csaknem egész éven át osztogatja a pompás szőlőt és fügét; a hol a pálma és olajfa csodálatos szépen díszlik s a mezei liliomok mellett mindenféle növény dusan tenyészik. Itt, a kéklő tenger közelében feküdt Kapernaum városa, melyet az Úr Jézus Krisztus működése egyik főszínhelyéül választott. Kapernaum nem volt valami csendes város. A nagy országoton, mely Azsia belsejéből a városon át Európa és Egyiptom felé haladt, kereskedők jártak — keltek, karavánok és római csapatok vonultak végig. Az itt lévő foadóhivatal és egy tekintélyes római őrsereg e városnak különös jelentőséget kölcsönzött. A zsidó népesség közepette nagyon sok idegen (pogány) lakott Kapernaumban. A zsidók egy része földmiveléssel foglalkozott s a szomszéd városokat ők látták el mindenféle terményekkel; a más része pedig halászával kereste kenyerét. A Genezáret tava gazdag volt halban s igen sok embernek nyújtott biztos jövedelmet. A tó reggeltől estig tele volt utazó- és halászó-bárkák-kal s naponta mintegy 1200 halász vetette a mélybe hálóját.

Míg Keresztelő János a pusztába vonult vissza, addig Jézus Galilea legnépesebb és leg-

veszi kezébe a koldus botot akkor. Mert földi kincset nem tudtam szerezni, még napi kenyeret is kis darabocskát és soványat. De azért nem akarnék elcsüggedni, mert te is mindig úgy tanítottál, hogy a jó Isten nem hagyja el, a ki hozzá imádkozik. Én pedig csak neked és Néki szoktam panasolni és te hozzád meg. Ő hozzá jövök segítségért. Most is azért jöttem. Nagyon beteg vagyok. A testem is, a lelkem is beteg. Oh hallgassatok meg!

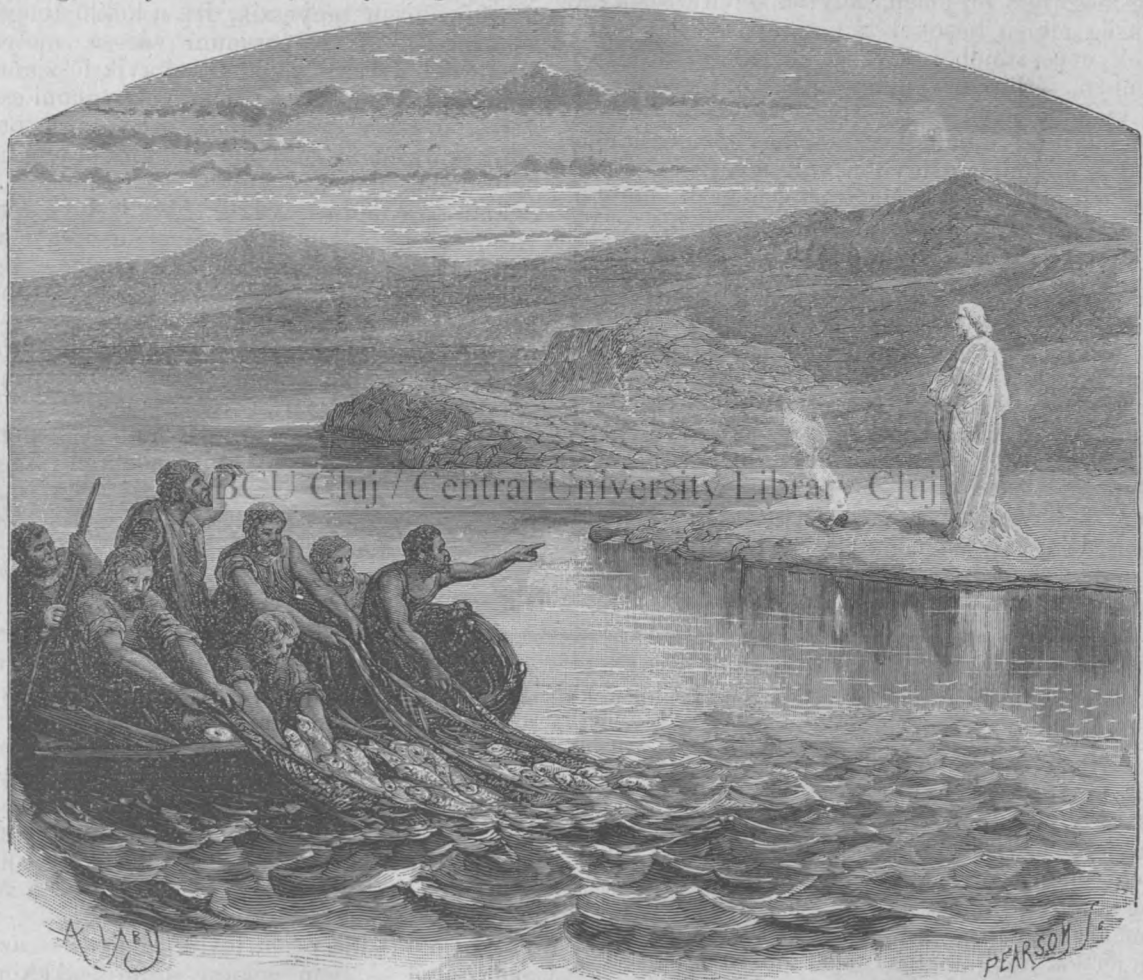
Lehet, hogy ide jövök melléd — az Isten akaratából — nem sokára örökre. Akkor nem leszel egyedül. Itt leszünk ketten. Az enyéimék, akik engemet szeretnek s téged is szerettek, szét szóródnak a nagy világba. Itt hagynak minket. Amikor nekik is nagyon nehéz és sötét lesz az élet, eljönnek hozzánk panasolni és itt is imádkoznak a jó Istenhez és a jó Isten nem hagyja el őket.

... Most már itt hagylak, de eljövök még többször is és egyszer aztán itt is maradok. Addig is áldjon meg a jó Isten haló porodban is.

nagyobb forgalmi helyégeit kereste föl az evangélium prédikálása végett. Szombatoként a zsinagógában, a hét többi napjain pedig a házakban vagy az utcákon tanított. Ha nagyobb néptömeg gyülekezett össze, egy magaslatról vagy a part közelében lévő hajóról hirdette az igét. Senkit sem utasított vissza, a ki bizalommal fordult hozzá; a zsidót és pogányt, a farizeust és vámszedőt egyaránt szívesen fogadta; mindenki kedves volt előtte, ha Isten országát várta s a bűnbocsánat és üdvösség után szomjuhozott. Lassanként egy állandó társaság alakult hallgatóból, a melyhez nők is csatlakoztak. Ez a társaság, melyet őszinte, mély ragaszkodás

dorlás után Kanaán földjén telepedtek le. A 12 tanítvány közül csak Judás Iskariót nem volt Galileából való; ő ugyanis — mint nevéből látható — Jéruzsálemhez közel, egy Káriót nevű faluban született. Mikor Judás mesterét elárulta s e feletti kétségbeesésében öngyilkossá lett: a többi apostol, Péter ajánlatára, sorsvetéssel Mátyást választotta az ő helyébe. Máté kivételével — a ki vámszedő volt — mindannyian halászzattal, kézműparral vagy földmiveléssel foglalkoztak. Az apostolok nem voltak tanult emberek, hanem egyszerűek és igénytelenek, de e mellett tanulni vágyók s minden jó és nemes iránt fogékonyak. Először a Jóna két fiát, *Andrást* és *Simont* (a ki

csatolt a Mesterhez, ott volt mindig az ő körében, áhitattal figyelt minden szavára s napról-napra szemtanuja volt annak, hogy Jézus milyen könyörülő szívvvel keresi fel a betegeket és nyomorultakat, a bűnösöket és kételkedőket, hogy testi gyógyulást, lelki erőt, bűnbocsánatot és békeséget szerezzen nekik.

A Mester mindenekelőtt 12 tanítványt választott magának, hogy őket Isten országa munkáivá nevelje s a maga idején az evangélium terjesztésére kibocsássa. A 12-ös szám a zsidó nép 12 törzsére emlékeztet, melyek — a hagyomány szerint — Jákob 12 fiától származtak s az Egyiptomból való menekülés és a 40 évi pusztai vándorlás

után a Péter vagy Kéfás nevet nyerte) —, majd a Zebedeus fiait, *Jakobot* és *Jánost* hívta el az Úr, a kiket heves és erőszakos természetükért „mennydörgés fiai“-nak neveztek. Simon Péter már meg volt nősülve (felesége később apostoli utjaira is elkísérte), a Genezáret tava mellett saját házában lakott, a hol Jézus is gyakran és örömet idézőt s hálójával, számos halászlégénye segítségével, szép jövedelmet biztosított magának.

De e foglalkozását abbahagyta, hogy követhesse Jézust, a ki így szólt hozzá: „Ennekutána embereket fogsz halászni“. A 12 tanítvány alkotta a Mester bizalmas, meghitt környezetét. Gyakran félre vonult velük, messze a sokaság-

tól, hogy minél mélyebben beavassa őket Isten országa titkaiba. Kiadásait a közös pénztárból fedezték, a melyet Judás kezelt; de erre a keleten uralkodó nagy vendégszeretet folytán csak ritkán volt szükség. Sokszor bejárták együtt Galilea helységeit és városait; néha kelet és nyugat felé, a pogány lakosságú tartományokba is kirándultak; a nagy ünnepekre pedig Jerúsálembe mentek föl. Mikor a tanítványok Isten országa titkaival megismerkedtek: a Mester kettőnként rövidebb időre kiküldötte őket a szomszédos vidékekre, hogy az evangéliumot hirdessék. Ilyenkor „meghagyta nekik, hogy az utra semmit se vigyenek, egy pálczán kívül, se táskát, se kenyeret, se övükben pénzt“, hanem szálljanak be egy olyan házhoz, a melyet arra méltónak ítélnék s „maradjanak abban a házban, azt evén, a mit elejökbe adnak; „mert méltó a munkás az ő jutalmára“... S ha utjokból visszatérve, kiküldetésük eredményéről beszámoltak: ezt az alkalmat arra használta fel, hogy Isten országa törvényeit még jobban lelkükbe vésse s téves fogalmaikat eloszlassa.

(Folyt. köv.)

Isten igéje.

Képpel.

Luk. V. 1—10.

... Ott áll az Idvezítő a Genezáret tavának partján. Szelid tekintetét szeretettel hordozza körül azon a tájon, a mely oly sok isteni tettének volt tanuja. Egyszer csak megakad tekintete két hajón, melyben az ő tanítványai ültek s mosták hálójukat. Bement az egyik hajóba, mely épen a Simoné volt, s így szólott Simonhoz: Vigyed a mélyre a hajót és bocsássátok ki a ti hálójokat halfogásra. Simon, a ki nem más, mint Péter, panaszkodva felel az Idvezítőnek: Uram, hiszen egész éjjel halásztunk és nem fogtunk semmit! Mindazonáltal a te parancsolatra bevetem a hálót. . . És ime, a halaknak nagy sokasága lepte el a hálót, annyira, hogy az szakadozni kezdett a teher alatt, s alig birták kivonszolni a tengerből.

Es midőn e csodadolgot látta Péter, odaborult a Jézus lábaihoz: Uram, eredj el tőlem, mert én bűnös ember vagyok!

Egyszerű, de mégis felséges e jelenet, melyet a Lukács evangéliumának V. része őrzött meg számunkra, s a melyet mai képünk is ábrázol. Az emberi csüggedés és lemondás együtt jelenik itt meg az isteni bizodalommal és reménységgel, s a Megváltó isteni hatalma felett álmélködő, annak ily fényes nyilvánulása felett megdöbbenő tanítvány alázata jóleső összhangba olvad fel a Mester biztatásával. De egyszersmind hatalmasan hirdeti azt az igazságot, hogy a hol a Krisztus; az Ur van, ott félre minden kishitűséggel, minden aggodalommal, mert ő bizonyára segít!

E nagyszerű kép különösen minket kell, hogy megragadjon; kell, hogy ösztönözzön; kell, hogy csüggedésünkől, közönyünkől felébresszen. Hiszen nekünk is egy felséges hivatást adott az Ur: „Vessétek mélyre a ti hálójokat!“ Igen, nem tétlenségben kell ülnünk s szüntelen csak panaszkodnunk a meg sem kísértett munkának sikertelensége felett, hanem a lelkeknek legmélyére, a szíveknek legbelsőbb rugóiba kell behatolnunk az isten igéjének hálójával, a munkás keresztyéni szeretetnek műveivel, a nemes missióval, a családi és társadalmi élet körében véghez vitt nemes törekvéseinkkel, hogy azok, mint a hegyes ösztöke, ragadják meg a lelkeket és vezéreljék arra a partra, a hol többé a hullámok nem dobhatják vissza a veszedelmeknek örvénylő fenekére: a Krisztus lábaihoz, a békesség országának partjára...

„Ti vagytok e földnek savai!“ Igen, különösen mi, evang. szerint reformáltak vagyunk, tartozunk lenni a föld savai s habár Péterrel együtt felkiálthatunk is; „Uram, én bűnös ember vagyok!“ — de ez alázatosság egyszersmind fel is kell, hogy emeljen minket az élő hitnek sziklacsucsára, a melyen meglátjuk a Mesternek biztató arcát és halljuk a Megváltásnak evangéliumát.

Oh sok, nagyon sok halászni valónk van, bármerre fordulunk is. Csakhogy mi nem az erőszaknek, hanem a léleknek és igazságnak erejével övezzük fel hálójukat. Az Ur egy felséges parancsot adott Péternek: „Ne félj! ennekutána embereket fogsz!“ E parancs nekünk is szól. Vigyázzunk és imádkozzunk azért, hogy mi is olyan halászoknak találjassunk, mint amaz evangéliumi halászok; hogy minekutánua kivetettük hálójukat, az emberszívek mélyéről a szeretetnek, a hitnek, a bizalomnak, a békességnek és az Urban való örömmek drágagyöngyeivel megtérhelve vonjuk azt a partra, a mi Anyaszentegyházunknak csolnakába, melynek fundamentuma: az élő Isten ez ő szent fiának, a Krisztusnak evangéliuma által.

Tóth Gyula.

Világkrónika.

Az angol király koronázása. A mult szombaton tartotta meg az angol nemzet királya koronázásának ünnepét, még pedig az angol állami élet ezen igen nevezetes cselekményéhez és a hatalmas angol birodalomhoz egészen méltó fénynyel, ragyogó pompával. Nekünk, magyar embereknek már csak azért is érdekes hirt venni ezen ünnep lefolyásáról, mert ez nagyon hasonlít a mi királyunk megkoronáztatása ünnepélyéhez. Az angoloknál is, mint nálunk, a király csak akkor lesz igazán király, azaz ekkor gyakorolhatja az országban az ő királyi jogait, hogyha ünnepélyesen, a nemzet színe előtt magára vette az ő királyi hatalmának jelvényeit. A mint a nagy világi lapok tudósításaiból ol-

vastuk, rendkívül nagy lelkesedéssel szemlélték az angol nemzet a fényes ünnepélyt. Széltében énekelték a gyönyörű nemzeti himnust, s a koronázó templomba fölvonuló királyi párt kitörő lelkesedéssel üdvözölték. Előbb a királyné érkezett a templomba, kit a közönség „Éljen Alexandra királyné!” üdvözléssel fogadott, s a mikor a király belépett az egész gyülekezet fölállott és harsányan kiáltotta: „Éljen Edvárd király!” — Azt írják a lapok, hogy a király nagyon jó színben és vidám kedélyben volt, nem igen látszottak meg rajta a csak nem régen átszenvedett életveszélyes betegségének nyomai. A diszes trón elé érve előbb magában imádkozott, azután a szokásos ünnepélyes szertartások mellett, s a koronázási eskü aláírása után, derekára övezték a birodalmi kardot, s átvette királyi méltóságának jelvényeit.

Az Isten bölcs gondviselése tehát megmentette a királyt hű népének, eloszlatta egy nemzet aggodalmát, s megengedte érne, hogy megkoronázhassa azt a királyt, kit — mint a koronázási ünnepélyen mutatott nagy lelkesedéséből is látható volt — rajongó szeretettel övez körül. Tudvalévő dolog az, hogy az angol protestáns nemzet és pedig református. Református és az ezen valláshoz tartozó népekről tudja már az egész világ, hogy azok szeretik királyukat. Szeretik őszintén, tiszta szívből, mint ezt most a művelt, a hatalmas angol nemzet is megmutatta. Mi tudjuk, hogy a hatalmasság, a király Istentől adatik a népeknek, megbecsüljük, szeretjük, s érette, ha kell, vérünket áldozzuk. — Ez a rokon vonás köztünk, református magyarok és a nagy angol nép között. Voltak már idők, a mikor ki is fejeztük ezt tettekben és érezzük mindig szívünkben. — A koronázási ünnepélyek alkalmával az egyházi szertartást az angol reformátusok első püspöke végezte.

Csökkenik a hadsereg létszámát. Nem régen az olasz király meglátogatta a muszka czárt és a német császárt, a német császár pedig azután szintén meglátogatta a muszka czárt. Mikor így a fejedelmek meglátogatják egymást, bár nem igen beszélnek el idegeneknek, hogy miért mentek egymáshoz vizitába, még is tudnak azoknak a látogatásoknak céljáról, s eredményéről az ujságok valamelyes hirt kiszerkeszteni. Most is azt írják a lapok, hogy a három államfő találkozására azért volt, hogy a katonaság számát akarják megapasztani és csak annyi katonát tartani ezután, a mennyi az ország belső békességének megőrzésére éppen elégséges, vagy a mennyivel egyes országok, melyeknek más világrészekben is, pl. Amerikában, Afrikában, vagy Ázsiában és Ausztráliában gyarmataik vannak, azoknak érdekeit megvédelmezhessek. Mind igen szép dolog, de a mig lesz ezen a földön csak egy kapzsi, telhetetlen, irigy, vagy más valami rossz természetű ember, addig csak meghallgatjuk ez ilyen szép híreket, de megvalósulásukban kételkedünk. Nem is történhetik az csak afféle könnyű földies érdekek

miatt, min a miket az ilyen híreknél fölhozni szoktak, hogy t. i. sokba kerül a hadsereg! Sokba kerül az igaz, mindnyájan érezzük, de mindig is meglesz az a sok költség, a mig meg nem valósul teljes mértékben, betűről-betűre az emberek között Jézusnak nagy parancsa: „Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből és minden erődből, szeressed a te felebarátodat, mint tenmagadat!”

Apróságok.

Jó tanács. Egyszer egy fiatal ember ment a lelkészhez, ki megvallotta bűnét és tanácsot kért, hogyan vetközné le ártalmas szokásait.

— No nézd fiam — szolt a lelkész — tépd ki ezt a fácskát a földből.

Az ifju félkarral könnyen kirántotta a fácskát. Igen, mert csak pár arasznyira volt a földben.

— Tépd ki ezt a nagyobb, mutatott egy másikra a lelkész.

Az ifju azt is kitepte, de már nagyobb erőmegtésztésesl.

— És tépd ki fiam, emezt a harmadikat is.

Az ifju már nem birta kitepni mert a fa már ember nagyságú volt.

— No látod fiam — szolt a lelkész — ezekhez a fákból hasonlítanak a mi gonosz kívánságaink és rossz szokásaink. Ha nem régg hajtottak ki, komoly akarat hamar kitepetheti és kiríthatja őket; de ha egyszer szilárd gyökeret vertek, akkor nehéz, csaknem lehetetlen birni velök.

Küzdjetez hát, mig lehetséges, hogy a diadal tettek legyen.

Bosnyák köszmondások. A kit egy vipera megszúrt, az már a gyiktól is fél.

Jobb az okos ellenség, mint az ostoba barát.

Ha a gyümölcsfa magától hullatja gyümölcsét, nem kell azt követ hajjalnod.

A számár addig nem tud úszni, mig a viz a fülén be nem folyik.

Inkább egy rossz esztendő, mint egy rossz szomszéd.

A ki az egész világot szolgálja, az, nem tudja kitől kérjen bért.

Ha megölted a farkast, dobd mindjárt a verembe.

Ha az ördög nem akar távozni tőled, távozzál te el tőle.

Nehezen születünk, nehezen halunk meg.

A halál. Nem régen egy híres külföldi tudós arról a kérdéstről tartott értekezést, hogy vajjon a halál fájdalommal jár-e, vagy nem? és elmékedésében arra a következtetésre jutott, hogy az az annyira rettegett végső elmulás olyan, mint a születés: nem tud róla az illető és nem érez semmit. Fölsorol csaknem mindenféle halálnemet és mindenikről rendkívül érdekesen mutatja ki, hogy nem fájdalmas. Az emberek csaknem mindig a szívük miatt halnak meg, s mielőtt onnan a fájdalom inger az öntudat székhelyébe, az agyba eljuthatna, a halál már bekövetkezik. Tehát az ember a halál bekövetkezésének pillanatában teljesen öntudatlan, úgy hogy az a sok haldoklónál látható nagy kinlódás volta-

képpen csak tisztán a földi testnek küzdelme az elmulással, melyről azonban nemesebb részünk, a lélek nem tud semmit is. Sőt — azt mondja az értekező tudós — a halál pillanatában a lélek régen mult dolgokra, kedves történetekre emlékezik. A tulajdonképpeni szenvedés arra az időre esik, mely a születés és a halál között van, arra, a melyhez mi leginkább ragaszkodunk. — Nekünk, keresztyén embereknek nincsen ugyan szükségünk ilyen, talán a gyöngébbek kedvéért készült tudományra, mert mi tudjuk, hogy akár élünk, akár meghalunk, mindig az Istennel vagyunk, sőt még azt is tudjuk, hogy reánk örök élet várakozik. No de mind-egy! — Bár a fent ismertetett tudós értekezés is erősitene egy néhány embernek a hitét, mennyi könny maradna el, mennyi félelem változna reménységgé!

Kenje meg magát olajjal. Egy öreg embert a nagyon is veszekedő zsimbelő szomszédja meglátogatva, elkeseredve panaszkolta, mily rosszak a cselédjei s mindenik arra törekszik, hogy őt bosszantsa. „Kedves barátom — felelt az öreg — engedje, hogy szolgáljak egy jó tanácssal: Kenje meg magát olajjal.“ „Mit beszélsz?“ kérdé a már is haragra lobbant szomszéd. „Kérem — felelt az öreg — „a lakásomban ezelőtt az egyik ajtó valahányszor kinyitottuk vagy betettük, oly kellemetlenül csikorgott és nyikorgott, hogy mindenki — ámbár azon ajtón keresztül legrövidebb volt a járás — elkerülte és a másik ajtón járt ki s be. Kaptam magamat megkentem olajjal és egy pár ki és behajtás után már egyet sem nyikorgott, most újra azon ajtón át jön mindenki. Kenje meg ön is magát egy kis olajjal — egy kis gyöngédséggel. A mit a cselédjei jól elvégeznek, azért dicsérje meg őket. A gyermekeiket ne fenyegetéssel, de gyöngéd szóval buzdítsa munkára és tapasztalni fogja, hogy a gyöngédség olaja mily könnyen forgathatóvá teszi az ajtót. Egy kis napfény elüzi a sötét ködöt, egy kis méz többet használ, mint egy csomó ecet.“

Van-e más háza? Egy gazdag ember érezte és tudta, hogy nemsokára meg fog halni. Elhívatta a jegyzőt, hogy írja meg végrendeletét. Rendre ezt is, azt is, mindent elintézt, mit kinek hagyományoz. Utoljára a gyönyörű szép házat a feleségének és gyermekének hagyta. A kis leánya, ki mindent figyelmesen hallgatott és megjegyzett magának, a mint meghallja, hogy a házról is végrendelezett, azt kérdezte: „Apa, hát abban az országban, a melybe menni akar, van-e más háza?“ Gyermeke szava egészen megrázta. Átlátta tévedését, hogy itt a földön szép hajlékot épített, de a siron tulra nem gondolt. Oh, hányan vagyunk ilyenek.

Cs. Zs.

Egyházi élet.

Kolozsvári papválasztás. Az erdélyi ref. egyházkerület legnépesebb egyházközsége egyik ürességben lévő lelkeszi állomásának betöltésére javában folynak az előkészületek. Összeállított a szavazók névsora, melyből egy kis tanulságot veszünk, fájdalom azzal a számitással, hogy talán általános érdekű is lehet. Kolozs-

váron körülbelül 17 ezer ref. vallású lélek van és ezen 17 ezer embernek oly megdöbbenően csekély hányada került be a választásra jogosultak névjegyzékébe, hogy azt megemlítés nélkül hagyni nem lehet. Ennek pedig az az oka, hogy nagyon sokan nem fizették be még azt a csekély egyházi rovatalukat is, a melylyel az egyházközségnek tartoznak. — Aztán ne sóhajtozzunk, hogy bizony lanya a mi egyháztársadalmi életünk?! — Hanem azért a papválasztásnak meg kell történnie. Választanak azok a kevesek, a kik jogot szereztek kötelesség teljesítéssel a választásra. Sokat várunk, remélünk az új lelkésztől. Itt gyönyörű és terhes munkája lesz. Ide a szó teljes értelmében, kitűnő pap kell! Az Ur, ki mindeneknek szívére ismeri, hadd jelentse meg a választóknak, hogy kit válasszanak.

Vegyes hírek.

Értesítés. A kolozsvári ev. ref. collegium régi épülete átalakítás alá került. A vakolatot letakarítják a tégláig, új padlót, ajtót, ablakokat, kályhákat tesznek a szobákba. A tanulók czélszerűbb, kényelmesebb s kevésbé zsufolt lakást nyernek. A bennlakó ifjuság egy rendes és két helyettes, bennlakó tanár felügyelete alatt lesz.

Az átalakítás annyi időt vesz igénybe, hogy szeptember elseje helyett csak 15-ikén nyilhatik meg az intézet. Azonban a beírás megtörténik szeptember 1. 2. 4. napjain. Vidékiek postán is elküldhetik a díjakat. A javító, fölvételi és pótvizsgálatok szintén szeptember 1. 2. 3. napjain lesznek. *Az igazgatóság.*

A kolozsvári ev. ref. kollégiumban a következő egyetemi hallgatók nyertek bennlakást: Bagosi Károly, Balog Endre, Balog Ernő, Berényi Géza, Bod István, Borbély Gyula, Böszörményi Géza, Daday Dezső, Derzsi Ödön, Fogarasi Géza, Hegyi Jenő, Herczeg Albert, Kelemen László, Kis Károly, Kósa János, Makkai Ernő, Mezey Sándor, Németh Lajos, Orbán Lajos, Silai István, Szigyártó N. Gábor, Végh Árpád, Viski Károly.

Szerzetesség ellen. A bádeni nagyhercezség három híres egyetemének tanárai föliratot intéztek a nagyherceghez a szerzetesek letelepülésének megakadályozása érdekében. Egyik ultramontán lap, melyből e hirt vesszük, nevetséges cynismussal kiált föl e hír közlésénél: „Teszik pedig ezt a tanszabadság és vallási

béke nevében!" — Eltalálta a tisztelt ultramon-tán lap. Mi az ő keserű sóhaját hallva is erő-sen hisszük, hogy azok a jó egyetemi profes-sorok mégis csak buzgóbb és igazságosabb őrei ugy a tanszabadságnak, mint a vallási békének, mint egy-egy olyan szerzetes rend, melynek valami ok miatt (!?) uj hazát kell keresnie!

A magyarországi ev. ref. tanítók országos egyesülete f. hó 14-én Kolozsvárt, a theol. fakul-tás dísztermében tartja meg évi nagygyűlését. Lapunk zártakor még a közgyűlés nem ért vé-gett. Ennek lefolyásáról következő számunkban teszünk közzé tudósítást. Annyit azonban már előre irhatunk, hogy az a meleg érdeklődés és rokonszenv, melylyel e gyűlést ugy egyházi, mint világi köreink fogadják, biztató remény-nyel töltheti el mindazokat, a kik az ország különböző vidékeiről egyházkerületünk közép-pontjába zarándokoltak, hogy reformált anya-szentegyházunknak tanügyei felett tanácskozza-nak. Bizony, a mai reakzionarius világban nagy szükség van arra, hogy „a földnek javai“ és „a világnak világosságai előjőjenek rejtekeik-ből, s lobogtassák az evangéliumnak égő szövét-nekét.

Uj ref. püspökség. A magyarországi öt ref. egyházkerület legnagyobbika, a Tiszántuli, ugy látszik, csakugyan kettészakad. Még egyszer föl-vettetett volt ez a kérdés, s most a békésbánnati egyházmegyében keletkezett mozgalom komo-lyan hozzáfogott annak megoldásához. Tudvale-vőleg ez az egyházmegye legnagyobb a kerület-ben, mintegy 200 ezer lelket számlál. Most azt ter-vezik, hogy 3 részre osztják e nagy népességű és kiterjedésű egyházmegyét és külön kerületre szakadva, maguknak külön püspököt választanak.

A zalathnai műkedvelő ifjuság 1902. au-gusztus hó 10-én a Kaszinó-kör javára, annak termében tánczczal egybekötött műkedvelő elő-adást rendezett. Szinre került: a Protectio, vig-játék egy felvonásban *Berczik* Arpádtól. Személyek: Pataky Iván, min. tanácsos Schweiger Jenő ur. Szeréna leánya, Angyal Irma k. a. Igali Kázmérné szül. Huszthy Aloina, Szontagh M. k. a. Fal-vainé Gabriella, Mály Adél k. a. Logody Alfons min. titkár, Praefort Ferencz ur. Veres Károly, Huszthy Gusztáv, Szentesy Béni, Ereszi Miklós. Karika, Friczi miniszteri fogalmazók, Kontess-veller K. Érsek Gábor Földesi Tibor Szontagh Ernő és * * * urak. Mocsing Fábrián, irodatiszt Mály János ur. Lehotay Luczián * * * Inas * * *

Gyászhir. Oroszfái Pergő Márton v. kamarási

ev. ref. lelkész f. hó 6-án élete 89-ik, papsága 59-ik évében meghalt Született Ördögös-Füzesen, tanulmá-nyait a kolozsvári főiskolánknál kezdte és végezte is be, hol nyert lelkészi oklevelet. Előbb Deesen rector, majd szavai, noszolyi és m.-palatkai egyhá-zunknak volt lelkésze s végül a v.-kamarási egy-házba lett elhiva hol 39 évet töltött. Fáradhatatlan munkás ember, szolid csendes, békeszerető termé-szettel. Temetésén a templomba imát mondott Lő-rinczy Gábor m.-kályáni, gyászbeszédet Szabó Jó-zsef keszü-légeni lelkész, a sirnál Nagy Albert mocii lelkész. Nyugodjék a kifáradt test, hűségéért jutal-mát vegye el a mennyei gazdától.

A szászvárosi ev. ref. Kun-kollégium nyugal-mazott tanára, János Gábor f. aug. hó 4-én hoss-zsas szenvedés után, életének 52-ik évében elhunyt. Földi részei f. hó 6-án helyeztettek el a nagysze-beni köztemetőben örök nyugalomra. Emléke legyen áldott!

Sok a pénz. Europa nagy városainak tözs-déin és pénzüzeteteinél a pénzkészletek szo-kratlan módon fölhalmozódtak és a heverő tőke most már két százalékos elhelyezést is szívesen fogad el. A várvavárt kamatláb-emelkedés tehát még most sem állott be. De ehhez egy másik dolog is csatlakozik és ez az, hogy a mi pénz-piaczunk szervezete nem olyan, mint az angolé, a hol a bank kamatlábjának csökkenése miha-mar érezhető mindenfelé. Nálunk nincs így, s van elég vidéki intézetünk a mely ma is alig akar eltérni a régi nagy kamatlábjától. Mivel pe-dig nálunk a kölcsönvevők nagy tömegére nézve ezek a hitelforrások, a pénz olcsóságáról ma is csak bizonyos körökre nézve beszélhetünk.

Majom, mint váltó ór. Egyik londoni képes ujság egy majom képmását közli, a mint váltóóri szolgálatot végez. Ez a tudós majom a Port-Eliza-bethtól mintegy 23 angol mértföldre levő Uitenhage állomás tulajdonát képezi. Az állomáson tulajdon-képen egy Wylde nevű ember van alkalmazva, mint váltóór, a ki azonban mind a két lábát el-vesztette a vasut szolgálatában. A nyomorék em-ber most azzal tölti napjait, hogy madarakat és apró állatkákat töm ki, amelyeket aztán eladogat a muzeumok ügynökeinek; a váltó-állítást a majom végzi helyette olyan megbizhatósággal, mintha egy gyakorlott váltóór csinálná. A majom roppant szeretettel ragaszkodik gazdájához és minden szavát, minden intését megérti. A váltóór csak egyet inl neki nagy karosszékéből, amelyben naphosszat ül-dögél és a majom már tudja, melyik váltót kelt beállítani. Mikor pedig az utolsó vonat is berobo-gott az állomáson, a majom csöndesen odakupo-rodik a gazdája lábai elé és figyelmes, okos sze-mekkel nézi, hogy mivel foglalkozik nyomorék gon-dozója. Ez a majom — ugy mondja az angol folyóirat — bámulatos példája az állati idomításnak.